

SCHREURS, Fernand (Luik 25 juli 1900 – Luik 11 december 1970).

Engageerde zich vanaf zijn adolescentie in de Waalse strijd; als leerling aan het Koninklijk Atheneum van Luik militeerde Schreurs in de groepering van de Lycéens wallons. Daar ontmoette hij zijn toekomstige strijdmakkers, die later een duurzame stempel op de strijd van de **Waalse Beweging** zouden drukken. Schreurs werd doctor in de rechten in 1924. Op politiek vlak engageerde hij zich in de liberale partij, een engagement waaraan hij trouw bleef, al richtte hij in juni 1962, ontgoocheld door de unitaristische stroming (**unitarisme**) die de jonge Parti de la Liberté et du Progrès (PLP) aanneemt, de Mouvement libéral wallon op. Op Waals vlak nam hij op alle terreinen aan de strijd deel. In 1933 stichtte Schreurs de Groupement des Avocats de langue française en Belgique. In 1938 behoorde hij tot het redactiecomité van het liberale weekblad *Le pays libre* en werd hij ook lid van het Comité van de Ligue d'Action wallonne.

Tijdens de Tweede Wereldoorlog engageerde Schreurs zich in *Wallonie libre* en werkte hij mee aan het redigeren van de clandestiene krant met dezelfde naam. Met Victor van Michel creëerde Schreurs *Sambre et Meuse* en nam hij deel aan de werkzaamheden van het Rassemblement démocratique et socialiste wallon. Als advocaat was hij lid van de Conseil de Défense des Patriotes en werd hij belast met de verdediging van de gevangenen die voor de Duitse krijgsraad werden gedaagd.

Bij de bevrijding werd Schreurs secretaris-generaal van het Congrès national wallon, een opdracht waaraan hij zich gedurende jaren zou wijden. Op het Congres van 1945 beklemtoonde hij de veranderingen die zich hadden voorgedaan in de schoot van de Waalse Beweging en vestigde er de aandacht op dat het heimwee naar het Franstalige België van

De Waalse federalist Ferrand Schreurs legde via het Centrum-Harmel contacten met Vlaamse federalisten. Het leidde tot de ondertekening van de akkoorden-Schreurs-Couvreur in 1952.
(FONDS D'HISTOIRE DU MOUVEMENT WALLON)

1830 geen bestaansreden meer had. Hij wees bovendien op het verval van de Waalse economie en kloeg de industrialisatie in het Vlaamse landsdeelte aan. In de **Koningskwestie** speelde Schreurs een sleutelrol in de Waalse mobilisatie. Hij leidde eveneens de *Nouvelle Revue wallonne*, dat voor de Waalse militanten een echt instrument tot reflectie was.

Als gecoöpteerd lid in het **Centrum-Harmel** bouwde Schreurs contacten uit met Vlaamse militanten. Hij werd lid van het uitvoerend bureau van dit centrum en algemeen verslaggever van de culturele afdeling. In 1952 namen zijn contacten met Vlaamse federalisten concrete vorm aan door de ondertekening van de akkoorden Schreurs-Walter Couvreur. Schreurs was voor alles bekommerd om het lot van Wallonië en had slechts weinig sympathie voor de Waalse militanten van Brussel. Hij vond dat die strijd volledig ondergeschikt moest blijven aan de belangen van Wallonië. Om de versnipperde initiatieven weer te bundelen werd hij in 1962 de promotor van het Comité central d'Action wallonne, waarvan hij tot in mei 1964 voorzitter bleef. Vervolgens werd hij ondervoorzitter van het Collège Exécutif de Wallonie.

Schreurs' engagement werd gekenmerkt door de

verdediging van de Franse integriteit van Wallonië, de strijd voor het federalisme en de verdediging van de Waalse belangen.

WERKEN: *Contribution à l'histoire du mouvement wallon 1919-1945*, 1959; – *Les Congrès de Rassemblement wallon de 1890 à 1959*, 1960.

LITERATUUR: A. Clara, *La presse d'action wallonne 1918-1940*, ULg, onuitgegeven licentiaatsverhandeling, 1981; – M.F. Gihousse, *Mouvements wallons de résistance, mai 1940-septembre 1944*, 1984; – P. Theunissen, *1950, le dénouement de la Question royale. Cinq mois qui ébranlèrent la Belgique*, 1986.

CHANTAL KESTELOOT